

Posudek bakalářské práce

Název práce: Teorie jazykového deficitu B. Bernsteina a její význam pro pedagogiku
Autor: Klára Bláhová, DiS.
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman

Posuzovaná bakalářská práce je sondou do velmi zajímavé oblasti na pomezí sociolingvistiky, sociologie výchovy a sociální pedagogiky. Teorie jazykového deficitu formulovaná Bernsteinem je velmi významným příspěvkem k diskusím o faktorech ovlivňujících vzdělávací úspěšnost, o vzdělávání národnostních menšin či socio-ekonomicky znevýhodněných skupin obyvatel nebo o koncepcích a fungování vzdělávacích institucí i celých vzdělávacích systémů. V zahraničí je Bernstein považován za autora velmi významného a diskutovaného, v české pedagogické literatuře je však zatím reflektován jen ve velmi omezené míře.

Po formální stránce se jedná o bakalářskou práci poměrně pečlivě zpracovanou. Svým rozsahem splňuje požadavky kladené na bakalářské práce obhajované na TF JU. Jazyková (gramatická) stránka práce je mírně problematická, stylistika textu rovněž místy trpí tím, co je na druhou stranu nutno vyzvednout jako velkou přednost posuzované práce: autorka vychází převážně ze zahraniční literatury (pro zpracování tématu bylo použito celkem 19 zdrojů, z toho 10 je zdrojů cizojazyčných).

Práce je členěna do čtyř hlavních kapitol. Velmi stručná první kapitola představuje základní životopisná data B. Bernsteina. Druhá kapitola představuje Bernsteinovu teorii jazykového deficitu, jak byla postupně formulována a dotvářena v Bernsteinově celoživotním díle. Třetí kapitola poukazuje na relevanci Bernsteinovy práce pro pedagogiku, důležitá je zde zejména formulace koncepce tzv. kompenzačního vzdělávání. Poslední kapitola je pak věnována kritickým ohlasům představené teorie, včetně ohlasů v české odborné literatuře.

Práce je členěna smysluplně a tvoří kompaktní celek. Jako vedoucí práce oceňuji, do jaké míry se autorce podařilo vypořádat s náročným úkolem zpracování zahraniční literatury a vystižení podstaty zkoumaného problému. Nicméně je nutno podotknout, že práce je převážně charakteru popisného a kompilačního, autorka se příliš nepokusila o prezentování tématu z většího nadhledu a doplnění předložených informací vlastní reflexí. To vidím jako rezervu práce, jako určitou „daň“ náročnosti základního zpracování tématu, které si vyžádalo více času a energie, než autorka původně předpokládala, takže na další rozpracování tématu či obohacení o další náhledy nezbyl dostatek času.

Předloženou práci považuji za zdařilou. Domnívám se, že jak po stránce formální, tak po stránce obsahové splňuje dané požadavky a **doporučuji** ji k obhajobě. Vzhledem k výše uvedeným poznámkám navrhuji hodnocení stupněm „**velmi dobře**“.

V Českých Budějovicích, 12. května 2011.

PaedDr. Petr Bauman
vedoucí závěrečné práce
katedra pedagogiky, TF JU